

Teoreticko-odborné podklady

Kyberšikana znamená ubližovanie cez internet, mobil alebo hry – napríklad:

1. Urážanie a nadávky v správach, komentároch, chatoch.
2. Zdieľanie hanlivých fotiek alebo videí bez dovolenia.
3. Vylučovanie z online skupín („teba tam nechceme“).
4. Vydieranie, zastrášovanie alebo posmech cez správy.

Vzdelávacie ciele

- Deti pochopia, čo je kyberšikana a aké má formy.
- Naučia sa rozpoznať nevhodné správanie online a vedia, čo robiť, keď sa s ním stretnú.
- Uvedomia si, že aj na internete platí slušnosť a empatia.

Pomôcky a materiály

- Písacie potreby
- Komiks

Práca so žiakmi

1. Úvodná aktivita „Ako by ti bolo?“ (5–10 min.)

Učiteľ povie krátky príbeh: „Nieкто v triednej skupine zdieľal fotku spolužiaka s posmešným textom. Ostatní sa smiali.“

Deti odpovedajú:

- Ako by sa cítil človek na fotke?
- Prečo to nie je v poriadku?
- Čo by si urobil/a, keby si to videl/a?

Ciel: vyvolať empatiu a záujem o tému.

2. Aktivita „Čo by si urobil/la?“ (10–15 min.)

Rozdelte deti do menších skupín (3–4 osoby). Každá skupina dostane kartičku so situáciou, napríklad:

- Nieкто zdieľal tvoju fotku bez dovolenia.
- Dostávaš urážlivé správy.
- Kamaráti sa смеjú niekomu v online hre.
- Vidiš, že nieкто píše inému niečo zlé.

Úloha:

1. Vymyslieť, ako by reagovali – čo je správna a bezpečná reakcia.
2. Nakresliť alebo zahrať krátku scénku (1–2 min.).

Ciel: deti si aktívne nacvičia empatiu, rozpoznanie hraníc a správne kroky (ignorovať, zablokovať, nahlásiť, povedať dospelému).

3. Diskusia po aktivite

- Ako môžeme byť dobrí kamaráti aj online?
- Prečo je lepšie nešíriť posmech ani vtipné obrázky o iných?
- Ako môžeme pomôcť niekomu, koho online šikanujú?

4. Záverečné zhrnutie

Spoločne si s deťmi zopakujte

„Zlaté pravidlá správania na internete“:

- Píš len to, čo by si povedal aj osobne.
- Ak sa ti niečo nepáči, nerob to iným.
- Ak ti nieкто ubližuje, zver sa dospelému.
- Nevšímaj si provokácie, ale urob si snímku obrazovky a ohlás to.
- Internet je ako ihrisko – má pravidlá slušnosti.

Doplňková tvorivá aktivita (10 min.)

„Plagát priateľského internetu“

Deti nakreslia plagát s heslom, ktoré vystihuje priateľské správanie online.

Príklady hesiel:

- *Klikni srdcom, nie pästou!*
- *Internet nie je na urážky, ale na priateľstvo.*
- *Zdieľaj úsmev, nie posmech.*

Výsledky môžete vystaviť v triede alebo na chodbách školy.

Záver pre učiteľa

Kde sa deti stretnú s kyberšikanou (okrem sociálnych sietí)

- **Online hry a herné servery**
(Roblox, Minecraft, Fortnite, atď.)
textové/hlasové chaty, verejné servery, súkromné správy od iných hráčov.
- **Herné platformy a hlasové komunity**
(Discord, herné lobby, Xbox Live, PlayStation Network)
anonymita + hlasové chaty zvyšujú riziko urážok a obťažovania.
- **Skupinové chaty a messenger aplikácie**
(WhatsApp, Viber, Facebook Messenger, Telegram)
urážky, vylúčovanie zo skupiny, šírenie fotiek bez súhlasu.
- **Živé prenosy a komentáre pod videami**
(YouTube komentáre, Twitch chat)
rýchle, často anonymné útoky alebo trollovanie.
- **E-mail a SMS**
priama a často osobná forma obťažovania (výhražky, šírenie fámy).
- **Školské platformy a nástroje**
(Google Classroom, Microsoft Teams, školské fórum)
posielanie urážlivých správ, zdieľanie nevhodného obsahu medzi spolužiakmi.
- **Komentáre na blogoch, fórach a wiki**
anonymné alebo pseudoanonymné útoky, klebety.

• Zdieľané dokumenty a cloud úložiská

(Google Docs, zdieľané fotoalbuma)
vloženie hanlivých poznámok, zdieľanie súkromných súborov.

• Anonymné/chatové aplikácie a platformy

(rôzne „anonymous chat“ appky)
výsostne rizikové pre mladšie deti – často bez moderácie.

• Fyzické prostredie + digitálne šírenie

napr. spolužiaci nafotia niekoho v škole a nahrávajú video/obrázok do hry, chatu či na YouTube.

Téma kyberšikany je vhodná na opakované pripomínanie – krátke rozhovory o tom, ako si deti navzájom píšu správy, pomáhajú budovať zdravé návyky.

Ak sa niekto zverí, že zažil šikanu online, treba reagovať citlivo, bez obviňovania, a zapojiť školského psychológa alebo rodiča.